

سفر به قبله تهران را از دست ندهید

گردش در دژها و قلعه‌های باستانی

بیش از ۴۰ اثر تاریخی شهری در فهرست میراث ملی، ثبت شده است. همین کافی است تا ری به‌عنوان شهری تاریخی که در برخی روایت‌ها قدمتش بیش از ۶۰۰۰سال قبل از میلاد ذکر شده، به نوعی قطب گردشگری باستانی و تاریخی کشور باشد. در کنار آثار متنوع فرهنگی و تاریخی از دوره‌های مختلف مانند آتشکده ری، چشمه علی، دژ رشکان، برج طغرل، کاروانسرای کنارگرد و…و وجود پارک‌ه عبدالعظیم حسنی(ع)، ری را به قبله تهران معروف کرده است. گشت‌وگذار در تکه بیستم پایتخت که شهر قلعه‌ها و دژها، آتشکده‌ها، برج و باروها و آثار باستانی محسوب می‌شود، پیشنهاد این هفته روز هفتم است؛ گشت‌وگذاری که یک تیر و چند نشان حساب می‌شود؛ هم سیاحت است و هم زیارت.

باروی ری

برج و باروی باستانی ری با قدمتی بیش از ۶۰۰۰سال، از آثار نخستین تمدن ایرانی است که ساخت آن را به دوران مادها نسبت داده‌اند.

نشانی	شمال شهری، بالای چشمه علی				
ساعت بازدید	آزاد				
امکانات	سرویس بهداشتی، بوستان، نیمکت				

چطور برویم: از بزرگراه شهید آوینی وارد بلوار صفاییه شوید و مسیر چشمه‌علی را در پیش بگیرید.

بادگیر روستای عمادآور تنها

معرفی
بادگیر تاریخی استان تهران است که قدمت آن را تا حدود ۴۰۰سال تخمین زده‌اند.

نشانی	بزرگراه شهید آوینی، روستای عمادآور				
بادگیره ۴۰ساله					

این بادگیر داخل عمارتی قرار گرفته که بعد از گذشت این همه سال هنوز پابرجاست. ساکنان این‌ عمارت از نواه‌های اربابانی هستند که در ۲۰۰سال گذشته زمام امور را در این روستا در دست داشتند و جالب اینکه هنوز هم در این روستا محله زندگی می‌کنند. درخت‌های کاج سر به فلک کشیده‌باغ عمادآور قدمتی بیش از ۳۰۰سال دارند. عمارت وسط باغ به قدری استوار بنا شده که در این چند سال نیازی به مرمت پیدا نکرده است. بادگیر در بلندترین نقطه عمارت نگاه رهگذران را خیره می‌کند. با توجه به حضور پردی‌ها در این روستا- محله شاید ابتدا چنین به نظر برسد که این بادگیر سوغاتی از یزد باشد، در حالی که یزدی‌ها حدود ۱۵۰سال بعد از ساخت بادگیر در این روستا ساکن شده‌اند. عمارت بادگیر سال ۱۳۸۶ به‌عنوان یکی از میراث فرهنگی کشور به ثبت رسیده و در و پنجره‌های چوبی مشبک و کاشی‌های ۷رنگ چندپر تنها بخشی از زیباییات طاق و ستون‌ها و ایوان‌های تودرتوی این بنای باشکوه است.

جاذبه‌های باستانی ری قدمت هزاران ساله دارند

ری، شهر دژها و قلعه‌های باستانی

آتشکده بهرام

آتشکده بر فراز تپه

آتشکده بهرام سال ۱۳۳۴ در فهرست آثار

ملی ایران قرار گرفت. در ابتدای مسیر، تپه وسیع میل به چشم می‌خورد. از پایین تا بالای تپه مسیری ساخته شده که می‌توانید برای مشاهده بنا از نزدیک، از آن استفاده کنید. آتشکده بهرام شهری با سنگ، ساروج، خشت و گل ساخته شده‌است. در اطراف تپه نیزاهایی وجود دارد که نشان می‌دهد این مکان، زمانی دریاچه بوده و سپس خشک شده است. بازدید از آتشکده بهرام ری رایگان است.

دژ رشکان

دژ رشکان در چهارراه خط آهن و بر بالای یک کوه استوار است. این دژ از جمله دژهای محافظ ری در چهار سوی شهر به حساب می‌آید.

نشانی	دامنه شمالی کوه بی‌بی‌شهربانو				
ساعت بازدید	با هماهنگی قبلی				
امکانات	ندارد				

چطور برویم: از چهارراه خط آهن به طرف دانشگاه آزاد اسلامی بروید. در سمت راست جاده مشیریه به دامنه شمالی کوه بی‌بی‌شهربانو و استودان می‌رسید.

دژ خاموشان

زرتشتیان تا دوره پهلوی برای دفن اجساد از این استودان استفاده می‌کردند. واژه استودان به‌معنای استخوان‌دان است. استودان بنایی استوانه‌ای‌شکل و بدون سقف است که از ترکیب سنگ و ساروج ساخته شده و دخمه‌هایی اطراف این استوانه‌ها شکل گرفته است. پرندگان از طریق سقف باز آن، امکان دسترسی به اجساد را داشته‌اند. بنای

استودان سال ۱۳۸۷ مرمت شده؛ اما حالا در تملک کارخانه سیمان است. بازدید از استودان برای عموم با هماهنگی قبلی امکان پذیر است.

دژ رشکان

دژ رشکان در چهارراه خط آهن و بر بالای یک کوه استوار است. این دژ از جمله دژهای محافظ ری در چهار سوی شهر به حساب می‌آید.

نشانی	چهارراه خط‌آهن، روبه‌روی کارخانه گلپیسریین سازی				
ساعت بازدید	آزاد				
امکانات	آلاچیق، نیمکت، نمازخانه				

چطور برویم: از بزرگراه شهید آوینی وارد بلوار صفاییه و بعد خیابان گلپسریین شوید.

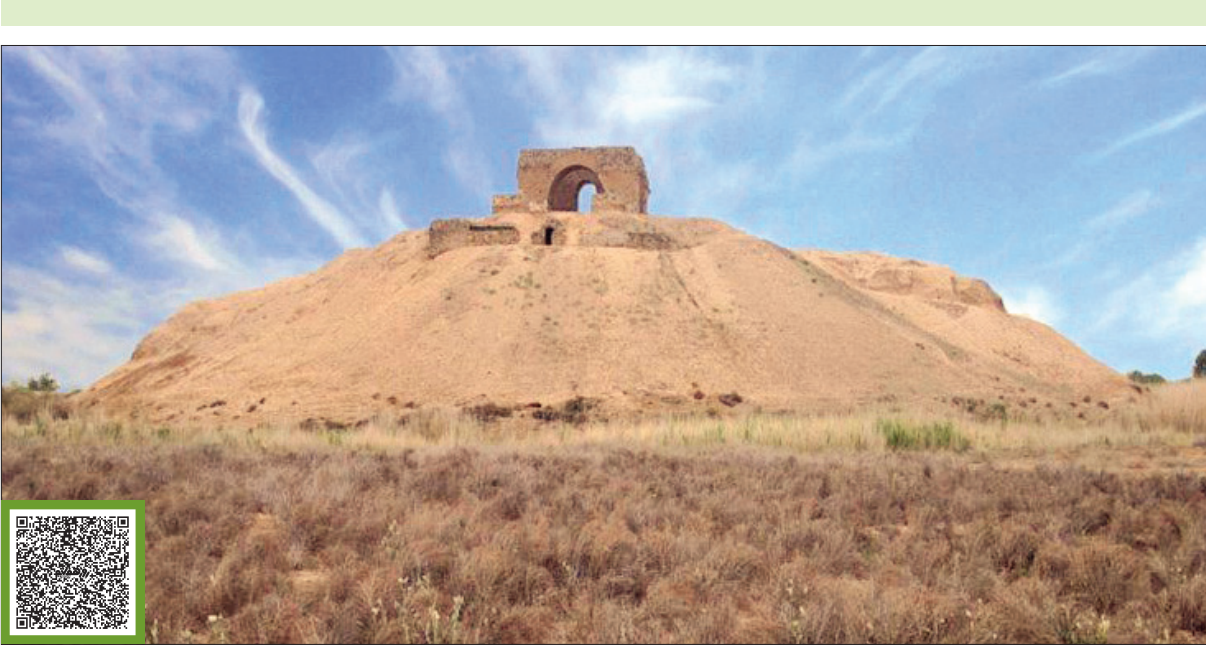

یادگار اشکانیان

دژ رشکان از لاشه سنگ و ساروج ساخته شده و متعلق به دوره اشکانیان است. این دژ در گذشته فخرآباد نامیده می‌شد و قلعه‌ای بود که در آن کاخ‌ها، اموال گرانبها و اسلحه‌خانه‌ها وجود داشت. بخش‌های اصلی قلعه تا زمان قاجار نیز برجا بود؛ اما امروزه قسمت زیادی از آن تخریب شده است. دژ روی کوه پاروت قرار گرفته و اگر بخواهید نمای آن را از نزدیک ببینید، باید کمی تپه‌نوردی کنید.

✓ **نیلوفر ذوالفقاری**

بی دلیل نیست که ری را شهر دژهای باستانی می‌نامند. فراوانی آثار باستانی در ری، از قلعه‌ها و تپه‌ها گرفته تا دژهای تاریخی و آتشکده‌ها، آنقدر زیاد است که آن را به یکی از مقاصد اول گردشگران علاقه‌مند به گردش‌های تاریخی تبدیل کرده است. قدمت برخی از این آثار به هزاران سال پیش برمی‌گردد. نزدیک‌بودن چنین آثار باستانی ارزشمندی به پایتخت، امتیاز ویژه‌ای است که توانسته ری را به قطب گردشگری تاریخی تهران تبدیل کند. با این گزارش همراه باشید تا با جاذبه‌های باستانی شهر ری آشنا شوید.

برج نقاره‌خانه

برج نقاره‌خانه که با نام برج یزید هم شناخته می‌شود، بالای کوه طبرک یا تپه‌گیری ساخته شده‌است.

نشانی	ری، غرب امین‌آباد، بلوار رستگار				
ساعت بازدید	آزاد				
امکانات	ندارد				

چطور برویم: از بزرگراه تهران –ورامین وارد بلوار رستگار شوید و مسیر را به طرف روستای نسوز و هفت‌دستگاه ادامه دهید.

برج هزارساله

طبق روایات تاریخی، برج نقاره‌خانه حدود ۱۰۰۰سال پیش ساخته شده تا محلی برای دفن مردگان باشد. زیر این برج که به‌صورت هشت‌ضلعی ساخته شده، سردابه‌ای وجود دارد که توسط راهرویی بیرونی به آن راه پیدا می‌کند. برج یزید تقریباً ۳متر ارتفاع دارد. از آنجاکه

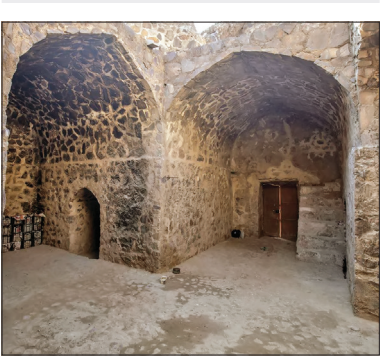
این برج بالای تپه واقع شده، بازدید از آن مستلزم پیاده‌روی و تپه‌نوردی است؛ بنابراین حواس‌تان به بازدید از این‌ بنا فقط با پوشیدن کفش مناسب باشد.

زندان هارون الرشید

زندان هارون الرشید که با نام‌های زندان هارون و زندان خان نیز شهرت دارد، مربوط به سده چهارم هجری قمری است. این سازه یکی از قدیمی‌ترین بناهای شهرستان ری به حساب می‌آید.

نشانی	۱کیلومتری شرق حرم حضرت عبدالعظیم(ع)				
ساعت بازدید	با هماهنگی قبلی				
امکانات	ندارد				

چطور برویم: از بزرگراه امام رضاع) به طرف روستای غنی‌آباد بروید تا در دامنه کوه‌های مسگر آباد به این بنای تاریخی برسید.

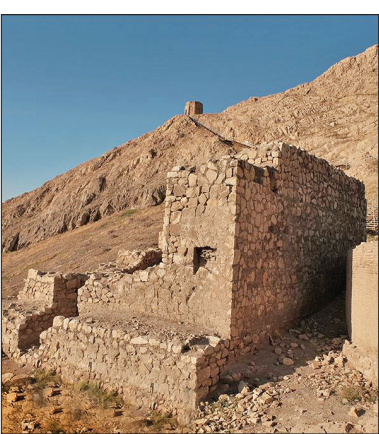
ترسناک‌ترین جاذبه ری

اینکه این بنای تاریخی به‌عنوان زندان شناخته می‌شود، ریشه در افسانه‌ها دارد؛ چراکه هیچ سند تاریخی، زندان‌بودن آن را تأیید نمی‌کند. گذر زمان و حوادث گوناگون آسیب‌های زیادی به بنا وارد کرده که در دوره‌های مختلف تا حدودی مرمت شده است. این زندان تاریخی که از آن به‌عنوان ترسناک‌ترین جاذبه ری نام می‌برند، در سال ۱۳۳۴ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید. بنای زندان به‌شکل مکعب‌مستطیل به ارتفاع ۹متر است و به‌صورت باز طبقه ساخته شده است. بازدید از این‌ بنا فقط با هماهنگی قبلی ممکن است.

گنبد اینانج

در دامنه کوه نقاره‌خانه در جاده امین‌آباد به هفت‌دستگاه، یک اثر تاریخی بسیار بزرگ خشتی جهان در شهریور ۱۳۸۲ با شماره ثبت ۹۸۳۵ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسید. برج و باروهای این قلعه طی قرن‌ها به‌دلیل فرسایش تخریب شده و تنها دیوارهای مرتفع خشت و گلی‌اش بر جا مانده است. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی

از این قلعه به‌عنوان کارخانه باروت-سازی استفاده می‌شد. دیوارهای قلعه گبری تا ۲۵متر ارتفاع داشته که حالا به ۱۶ متر کاهش یافته است. این قلعه ۴برج اصلی دارد که در ۴گوشه آن قرار گرفته‌اند. این برج‌ها به‌صورت دایره‌ای شکل هستند و ارتفاع آنها به ۱۰متر می‌رسد. در داخل قلعه گبری ورامین آثاری از معماری ساسانی و اسلامی یافت شده است. این آثار شامل سکه‌های ساسانی، سفال‌های اسلامی و بقایای یک مسجد است.

گنبد ۸۰۰ساله

نام اینانج به یکی از فرماندهان ری در زمان سلجوقی برمی‌گردد که در این‌ محل مدفون است. جالب اینکه پارچه‌های گرانبهای متعلق به دوران آل‌بویه از این مکان به‌دست آمده‌است. قدمت این گنبد به ۸۰۰سال پیش می‌رسد. از آنجاکه گنبد روی ارتفاع کوه قرار گرفته، برای دسترسی به آن پلکانی ساخته شده که البته برای کودکان و سالمندان چندان ایمن نیست.

نشانی	گلزار بزرگراه بهشت زهرا، قطعه ۱۵، خانه شهیدشماره ۲				
معرفی	موزه شهدای بهشت‌زهرا(س) وابسته به سازمان بنیاد شهید و امورایثارگران تهران از اسفند سال ۱۳۷۳ در کنار تربت پاک شهیدان تأسیس شد. در این موزه آثار متعددی مانند وصیت‌نامه، عکس، دفترچه خاطرات، قرآن، سجاده، عینک مطالعه، قلم‌کاری، نوار سخنرانی و همچنین مقالات، کتب و آثار هنری ۷۰۰تن از شهدا به نمایش گذاشته شده است.برگزاری ده‌هابرنامه در طول سال مانند مراسم دعای ندبه در صبح‌های جمعه، نمایش فیلم‌های مستند، بیان خاطرات انقلاب، دفاع‌مقدس و شهدا به‌صورت زنده، مراسم بزرگ ملی تحت عنوان میهمانی لاله‌ها و…از دیگر فعالیت‌های این مرکز محسوب می‌شود.				

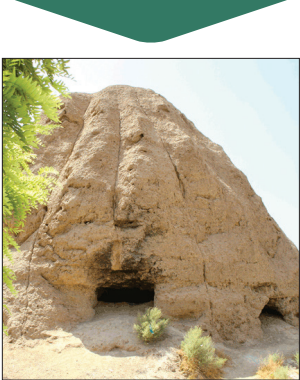
موزه شهدای بهشت‌زهرا

موزه شهدای بهشت‌زهرا (س) وابسته به سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران تهران از اسفند سال ۱۳۷۳ در کنار تربت پاک شهیدان تأسیس شد. در این موزه آثار متعددی مانند وصیت‌نامه، عکس، دفترچه خاطرات، قرآن، سجاده، عینک مطالعه، قلم‌کاری، نوار سخنرانی و همچنین مقالات، کتب و آثار هنری ۷۰۰ تن از شهدا به نمایش گذاشته شده است. برگزاری ده‌ه‌برنامه در طول سال مانند مراسم دعای ندبه در صبح‌های جمعه، نمایش فیلم‌های مستند، بیان خاطرات انقلاب، دفاع مقدس و شهدا به‌صورت زنده، مراسم بزرگ ملی تحت عنوان میهمانی لاله‌ها و… از دیگر فعالیت‌های این مرکز محسوب می‌شود.

- ویژه‌نامه روز پنجشنبه

- ۸ شهریور ۱۴۰۳
- شماره ۵۲

قلعه گبری

قلعه گبری از جمله بناهای قدیمی است که قدمت آن به ۲۰۰۰سال پیش و دوره ساسانیان می‌رسد.

نشانی	جنوب شرقی شهر،ی شهرک عالیی				

بزرگ‌ترین قلعه خشتی جهان

این قلعه مساحتی حدود ۳هزار مترمربع دارد. قلعه گبری به‌عنوان بزرگ‌ترین قلعه خشتی جهان در شهریور ۱۳۸۲ با شماره ثبت ۹۸۳۵ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسید. برج و باروهای این قلعه طی قرن‌ها به‌دلیل فرسایش تخریب شده و تنها دیوارهای مرتفع خشت و گلی‌اش بر جا مانده است. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی از این قلعه به‌عنوان کارخانه باروت-سازی استفاده می‌شد. دیوارهای قلعه گبری تا ۲۵متر ارتفاع داشته که حالا به ۱۶ متر کاهش یافته است. این قلعه ۴برج اصلی دارد که در ۴گوشه آن قرار گرفته‌اند. این برج‌ها به‌صورت دایره‌ای شکل هستند و ارتفاع آنها به ۱۰متر می‌رسد. در داخل قلعه گبری ورامین آثاری از معماری ساسانی و اسلامی یافت شده است. این آثار شامل سکه‌های ساسانی، سفال‌های اسلامی و بقایای یک مسجد است.

در مسیر کاروانیان

این قلعه در مسیر عبور کاروانیان بوده است. افرادی که به شهرهای اصفهان، قم، شیراز و… سفر می‌کرده‌اند از کنار این قلعه می‌گذشته‌اند. فردی به نام مردآویج زیاری که بنیانگذار سلسله آل‌زیار بوده، در قلعه دفن شده است. در حال حاضر این قلعه انبار استان حضرت عبدالعظیم(ع) است. هرچند گردشگران نمی‌توانند به درون قلعه راه پیدا کنند، اما همین که از بیرون این بنای عظیم و باشکوه را ببینند به شکوه آن پی می‌برند. برای بازدید از این قلعه می‌توان هر روز از ساعت ۸تا ۳به آن مراجعه کرد. بازدید از این بنا کاملاً رایگان است. برای رفتن به قلعه می‌توان از ماشین شخصی، مترو و اتوبوس استفاده کرد. البته بهتر است از ماشین شخصی برای رفتن به قلعه استفاده کنید. این قلعه بالاتر از زمین قرار گرفته و دسترسی به قلعه نسبتاً مشکل است. بنابراین به افراد سالمند و کودکان توصیه می‌شود از این قلعه بازدید نکنند.

